

Protokoll fört vid årsmöte med
Svenska kommunalstatistiska före-
ningen den 28-29 augusti 1967 i
Västerås

Den 28 augusti, kl. 9.30

A. Konferens i samverkan med Svenska stadsförbundet. Statistisk information för samhällsplanering

§ 1. Konferensen öppnas

Ordföranden i Svenska kommunalstatistiska föreningen, statistikchef Alvar Westberg, som även fungerade som ordförande vid konferensen, hälsade de i konferensen deltagande representanterna från de inbjudna städerna, Svenska stadsförbundet och Statistiska centralbyrån ävensom kommunalstatistiska föreningens medlemmar välkomna. (Deltagarförteckning se bil. § 1 a och b)

Kommunstyrelsen Gustav Olsson hälsade därefter deltagarna välkomna till Västerås och framhöll i samband härmed betydelsen av att kommunerna erhåller ett ändamålsenligt statistiskt planeringsunderlag.

§ 2. Kommunernas behov av statistiskt planeringsunderlag

Statistikchef Bo Peterson inledde med att redogöra för den roll statistiken spelar i den kommunala beslutsprocessen. Därefter lämnades några exempel på befolkningsstatistikens betydelse i den kommunala planeringen. Föredraget avslutades med en redogörelse för de krav som borde ställas på inkomststatistiken för att man skall få ett bra underlag vid upprättandet av prognoser för den kommunala beskattningsbara inkomsten.

§ 3. Frågor i samband med en storstadsregions informationsbehov för det kommunala beslutsfattandet

Byrådirektör Paul Garås inledde med att redogöra för fördelarna med ett välorganiserat statistiskt informationssystem, något som ännu saknas i de flesta kommunerna, men påpekade också bristen i organisation på mottagarsidan med följd att den producerade statistiken ofta inte kommer till sin rätta användning. Föredragshållaren tog därefter upp frågor med anknytning till det framtida statistiska informationssystemet i Stockholms storlandsting och efterlyste i samband härmed en ökad samordning av verksamheten vid de planeringsunderlagsskapande organen i Storstockholmsregionen.

§ 4. Redogörelse för förslag till framtida regional och kommunal befolknings-, hushålls- och inkomststatistik

Byråchef Kurt Hugosson inledde med att ge några exempel på vilka möjligheter som den beslutade automationen inom folkbokförings- och uppbördsväsendet medger när det gäller att erhålla regional befolknings-, hushålls- och inkomststatistik. Deltagarna uppmärksammades bl.a. på den försämring av hushållsstatistiken som blir följderna av mantalsblankettens avskaffande. I föredraget underströks vidare kommunernas stora behov av en regional befolknings- och inkomststatistisk redovisning, som går utöver vad de statliga myndigheterna behöver.

I anslutning till anförandet presenterades ett tabellförslag, som också tillställtes deltagarna, rörande framtida regional befolknings-, hushålls- och inkomststatistik. Förslaget har upprättats av en arbetsgrupp inom Svenska kommunalstatistiska föreningen i syfte att underlätta ett gemensamt uppträdande från kommunernas sida vid förhandlingar med de statliga statistikproducerande myndigheterna om den framtida befolknings-, hushålls- och inkomststatistiken.

§ 5. Konferensen i samverkan med Svenska stadsförbundet avslutas

Förbundsdirektör S.O. Dahlman uttalade stadsförbundets tack för att denna konferens i samarbete mellan stadsförbundet och kommunalstatistiska föreningen kommit till stånd. Stadsförbundet har ett behov av att komma ut till kommunernas förtroendemän för att kunna satsa på det här området.

I den fortsatta diskussionen framhölls från flera håll angelägenheten av att kommunerna ges resurser att möta den statliga planering, som nu håller på att byggas upp genom länsplanerarorganisationen. Härigenom ges större möjligheter att åstadkomma en samordning mellan den kommunala och den statliga planeringen.

Ordföranden uttalade kommunalstatistiska föreningens glädje över att denna konferens förmedlat en kontakt med flera av de större kommuner, som ännu ej har kommunalstatistiska organ. Föreningen vill också så långt möjligt ställa sin tjänster till stadsförbundets förfogande i ett fortsatt och vidgat samarbete.

Därefter förklarades konferensen i samverkan med Svenska stadsförbundet för avslutad.

§ 6. Västerås stads lunch

Efter förmiddagens konferens intog deltagarna lunch på Stadshotellet med Västerås stad som värd.

Den 28 augusti, kl. 14.00

B. Årsmöte med Svenska kommunalstatistiska föreningen

§ 7. Årsmötet öppnas

Ordföranden, statistikchef Alvar Westman, hälsade deltagarna välkomna och förklarade föreningens andra årsmöte öppnat.

§ 8. Val av mötesfunktionärer

Till ordförande för årsmötet valdes statistikchef Alvar Westman med aktuarie Sten Kristoferson som ersättare och till sekreterare statistikchef Samuel Bergbäck. Att jämte ordföranden justera protokollet utsågs aktuarie Bernt Berglund.

§ 9. Årsberättelse

En muntlig föredragning av styrelsens verksamhet under det gångna året gjordes av föreningens sekreterare statistikchef Samuel Bergbäck.

§ 10. Revisionsberättelse

Aktuarie Åke Larsson redogjorde muntligen för den ekonomiska verksamheten under det gångna året och yrkade på ansvarsfrihet för styrelsen vilket också enhälligt beviljades av föreningens medlemmar.

§ 11. Angående årsberättelsens skriftliga utformning

Det beslöts vidare att årsberättelsen skulle föreläggas medlemmarna i skriftlig form och att berättelsen sedan med godkännande skulle läggas till handlingarna, om inte några anmärkningar inkommer till styrelsen inom en månads tid efter utsändandet.

§ 12. Beslut om medlemsavgift

Det beslöts att medlemsavgiften skulle vara oförändrad, d.v.s. 5 kr/år.

§ 13. Val av styrelse och styrelsesuppleanter

Fram till tiden för nästa årsmöte valdes enhälligt till

ordförande i styrelsen:

statistikchef Alvar Westman, Göteborg

övrige ledamöter i styrelsen:

direktör Tore Thorson, Stockholm

statistikchef Samuel Bergbäck, Linköping

statistikchef Bo Peterson, Malmö

förste aktuarie Olov Ytterberg, Västerås

styrelsesuppleanter:

förste aktuarie Ralph Johansson, Norrköping
 aktuarie Sten Kristoferson, Hälsingborg

Det beslöts att bemyndiga styrelsen att i den utsträckning styrelsen finner lämpligt adjungera andra personer att deltaga i styrelsesammanträdena.

§ 14. Val av revisorer

Fram till tiden för nästa årsmöte valdes till
revisorer:

finanssekreterare Holger Korpås, Borås
 aktuarie Åke Larsson, Örebro

revisorssuppleant:

fil.lic. Eva Karsten-Carlson, Lund

§ 15. Tillsättande av valberedning

Företogs tillsättande av valberedning varvid följande valdes:

förste aktuarie Pär-Erik Andér, Stockholm, sammankallande,
 byråchef Kurt Hugosson, Göteborg

förste aktuarie Ralph Johansson, Norrköping

§ 16. Medlemmarna i Svenska kommunalstatistiska föreningen

Styrelsen hade tillställt mötesdeltagarna en förteckning över medlemmarna i Svenska kommunalstatistiska föreningen. Då inga erinringar framkom som ifrågasatte någon av de på listan upptagna personernas rätt till medlemskap, beslöts att medlemsförteckningen med godkännande skulle läggas till handlingarna (Bil. § 16).

Därjämte beviljades aktuarie Ann-Charlotte Gudmundsson, Stockholmstraktens regionplanekontor, medlemskap i föreningen.

§ 17. Rapporter från arbetsgruppernaÅrsbokssamarbetet

Aktuarie Bengt Nilsson, kontaktman i årsboksfrågor mellan kontoren, redogjorde för årsbokssamarbetet under det gångna året, som bl.a. omfattat diskussioner och utbyte av erfarenheter kring årsbokens distributionsformer.

Gruppen för utarbetande av förslag till framtida regional och kommunal befolknings-, hushålls- och inkomststatistik.

Byråchef Hugosson och byrådirektör Garås redogjorde för arbetsgruppens arbete och presenterade ånyo, nu något utförligare, förslaget till regio-

nal och kommunal befolknings-, hushålls- och inkomststatistik. I anslutning till presentationen ombads de intresserade kommunerna att senast den 15 september till arbetsgruppen inkomma med synpunkter på det uppgjorda förslaget. Inläggen från arbetsgruppens representanter behandlade sedan kostnadsfrågorna och hur kommunerna borde agera gentemot de statliga statistikproducerande myndigheterna för att i fortsättningen erhålla det nödvändiga statistiska planeringsunderlaget. Speciellt angeläget ansågs det vara att i tid erhålla inkomststatistiska data för budgetarbetet samt befolkningsstatistiska beståndsdata för skolplaneringen.

§ 18. Diskussion kring ämnet "Städernas informationsproblem efter omläggningen av folkbokföringen och skatteuppbörden"

I anslutning till arbetsgruppens redogörelse framlades flera synpunkter på de problem som hänger samman med omläggningen av folkbokföringen och skatteuppbörden. Bl.a. framhölls fördelarna att vid framtagningen av det statistiska materialet samverka med statliga organ som också behöver lokal statistik.

Byrådirektör Salomonsson, Statistiska centralbyrån, redogjorde för befolkningsstatistikens intressenter och hur kostnaderna för framtagningen av statistiken kunde komma att fördelas mellan dessa och påpekade det omöjliga, att i rimlig tid på basis av befolkningsbeståndet den 1 november 1967 få fram mer material än det som arbetsgruppens ledamöter bedömt vara utan jämförelse mest angeläget, nämligen tabell 1, vilken motsvarar tabell 1 A i folkräkningens större städerprogram.

Därefter utspann sig en livlig diskussion rörande kostnadsfördelningen och förfaringssättet vid framtagandet av de ovannämnda statistiska uppgifterna.

Av tidsskäl tvingades ordföranden att avbryta diskussionen, som beslöts skulle fortsätta nästa dag kl. 9.00.

§ 19. Rundtur i Västerås

Med Västerås stad som värd företogs en rundtur med buss i Västerås.

§ 20. Västerås stads middag

På kvällen intog årsmötets deltagare middag på stadshotellet med Västerås stad som värd.

Den 29 augusti, kl. 9.00

§ 21. Fortsatt diskussion kring ämnet "Städernas informationsproblem efter omläggningen av folkbokföring och skatteuppbörd"

Efter ingående diskussion beslöt årsmötet att uppdraga åt styrelsen att, då den slutliga utformningen av kommunernas önskemål rörande regional inkomst- och befolkningsstatistik föreligger, i samråd med stadsförbundet uppta förhandlingar med verksledningen inom Statistiska centralbyrån.

§ 22. Angående kommunernas möjligheter att på egen hand sköta visst slag av uppgiftsinsamling för den kommunala planeringen.

Byråchef Kurt Hugosson gjorde deltagarna uppmärksamma på att kommunerna måste bevaka sin intressen, så att de också i fortsättningen har möjligheter att själva insamla olika slag av statistiskt planeringsunderlag. Som exempel anfördes de efter omläggningen av folkbokföringen starkt försämrade möjligheterna att erhålla hushållsstatistiska data. Kommunerna kan därför bli nödgade att på egen hand tillgodose sitt behov av dylik statistik. Man beslöt att det skulle ankomma på styrelsen att bevaka kommunernas intressen på detta område.

§ 23. Prognoser som underlag för planering och beslut

Byråchef Carl-Johan Åberg, finansdepartementet, redogjorde för och illustrerade med hjälp av några teoretiska modeller sambandet mellan prognoser, planering och beslut. Byråchef Åberg hävdade bl.a. att det i många sammanhang var lämpligare att använda kombinationer av subjektiva och statistiska metoder än de mera stringent teoretiskt uppbyggda prognosmodellerna.

§ 24. Investeringsprognoser och investeringsplaner

Byråchef Åke Lönnqvist, Statistiska centralbyrån, inledde med att redogöra för investeringsprognoser i allmänhet och gjorde därefter en resumé av en statlig provundersökning, vars syfte var att kartlägga kommunernas möjligheter att framlägga mer långsiktiga prognosuppgifter främst i fråga om investeringarna.

Vid den efterföljande diskussionen framhölls svårigheterna att erhålla adekvata bedömningar från kommunernas sida rörande den framtida investeringsvolymen. Man borde söka åstadkomma en process där kommunen prioriterar de planerade investeringarna. I den statliga provundersökningen skulle de angivna investeringsbehoven bygga på bostadsbyggnadsprogrammen. Eftersom dessa nästan undantagslöst överstiger den sedan realisera-

de bostadsbyggnadsvolymer får man också en felaktig bild av investeringsbehoven.

§ 25. Bostadsbyggnadsprogrammets metodik och roll som planeringsinstrument

Byrådirektör Börje Johansson, bostadsstyrelsen, inledde med att informera om årets bostadsbyggnadsprogram. Vid den därpå följande diskussionen presenterade statistikchef Bo Peterson ett förslag för beräkningar av bostadsefterfrågan, som utgör en förfining av den nuvarande metodiken. Det riktades också kritik mot de nuvarande normerna för fördelningen av de statliga låneramarna för bostadsbyggandet, där utvecklingen av industrin uppgav ha tillmätts en alltför stor roll.

§ 26. Nästa årsmöte

Ordföranden omtalade att styrelsen avser att förlägga nästa årsmöte någon gång i slutet av april eller början av maj nästa år men att platsen för detta ännu inte beslutats av styrelsen.

§ 27. Angående styrelsens konstituering

Ordföranden meddelade att styrelsen vid sammanträde denna dag konstituerat sig på följande sätt:

- Ordförande: herr Westman
- vice ordförande: herr Thorson
- Sekreterare: herr Peterson
- Vice sekreterare: herr Bergbäck
- Kassör: herr Ytterberg.

§ 28. Mötet avslutas

Ordföranden framförde till sist föreningens tack till Västerås stad och Drätselkammarens statistik- och utredningskontor för visat värdskap och förklarade därefter årsmötet avslutat.

Vid protokollet:

Samuel Berglund

Justeras:

Håca Westman
Beint Berglund